

Nr 167.

Av herrar **Granath** och **Forslund**, *angående förbättring av pensionsunderlagen för tjänstemän, tillhörande den civila statsförvaltningen, och för arbetare i statens tjänst.*

Kungl. Maj:ts i proposition till 1934 års riksdag framlagda förslag angående rätt till tjänstepension för tjänstemän inom den civila statsförvaltningen var till sin väsentliga del grundat på 1930 års pensionskommisariats förslag till nytt reglemente angående tjänstepension för tjänstemän tillhörande den civila statsförvaltningen. Kungl. Maj:t begränsade emellertid sitt förslag så, att någon ändring ifråga om sättet för pensionsunderlagens beräkning icke gjordes, utan föreslogs att pensionerna allt fortfarande skulle utgöra $\frac{2}{3}$ av lönen å billigaste ort. I det förslag som pensionskommisariatet framlade hade föreslagits att pensionerna skulle utgöra $\frac{2}{3}$ av lönen å medeldyr ort. Departementschefen medgav att vissa skäl onekligen kunde anföras till stöd för en sådan ändring i sättet för pensionsunderlagens beräkning, att lönen å en något högre ortsgrupp än den lägsta skulle tjäna såsom grundval vid beräkningen, samt att olika alternativ för en sådan ändring varit under omprövning inom finansdepartementet. Vid frågans övervägande stannade emellertid departementschefen vid att förorda, att någon ändring av gällande pensionsunderlag för ordinarie befattningar icke skulle företagas. Detta ställningstagande sammanhänge, framhöll departementschefen, med den karaktär, som revisionen av pensionslagstiftningen enligt hans förslag skulle få.

I anslutning till denna departementschefens uppfattning blev någon ändring av sättet för pensionsunderlagens beräkning icke beslutad vid 1934 års riksdag.

Frågan om förbättring av pensionerna har emellertid sedan länge varit en för de statsanställda i hög grad aktuell fråga, och i all synnerhet har detta varit förhållandet för de å de dyraste orterna stationerade befattningshavarna. Av såväl 1930 års pensionskommisariatet, som även av departementschefen i samband med föredragningen av här ovan omnämnda proposition till 1934 års riksdag, och jämväl även av 1934 års bankoutskott vid behandlingen av propositionen, har konstaterats att nuvarande grunder för beräkning av pensionsunderlagen vore otillfredsställande. Detta är sålunda ett allmänt konstaterat missförhållande. Tvekan torde dock råda om på vad sätt rättelse bör ske för att största möjliga rättvisa skall beredas de av frågan berörda befattningshavarna, och icke ens bland de statsanställda torde man vara fullt enig om på vad sätt detta bör ske. Från en del håll ha sålunda framställts krav om dyrortsgruppering även av pensionerna, i likhet

med vad som gäller för lönernas bestämmande, medan det återigen finns andra grupper, vilka helt ansluta sig till 1930 års pensionsakkunnigas förslag i frågan.

Vid bankoutskottets behandling av förslaget till nytt pensionsreglemente vid 1934 års riksdag uttalade utskottet, att prövningen av här avhandlade spörsmål lämpligen borde anstå i avvaktan på en blivande revision av avlöningsbestämmelserna. Ovisshet torde dock råda om när en sådan revision kan komma till stånd. Då emellertid pensionerna utgöra ett betydligt lägre inkomstbelopp än lönerna, och detta i all synnerhet är fallet å de dyraste orterna, måste det anses vara en trängande nödvändighet att snarast vidtaga åtgärder för förbättring av pensionsbeloppen. Då detta dock icke torde kunna ske utan att dessförinnan detta spörsmål blivit föremål för en mera ingående utredning, hava vi ansett det lämpligt att bringa frågan under riksdagens behandling, och detta i syfte att riksdagen skall beredas tillfälle uttala sig för att en sådan utredning bör komma till stånd. Visserligen torde det möta svårigheter att verkställa en definitiv reglering av pensionerna annat än i samband med en allmän revision av avlöningsbestämmelserna och lönebeloppen, men frågans betydelse anse vi så stor, att i sådant fall förslag bör framkomma, avseende en provisorisk anordning för pensionernas förbättrande.

På grund av vad sålunda anförts få vi därför föreslå,

att riksdagen ville i skrivelse hemställa hos Kungl. Maj:t om föranstaltande av en sådan utredning av frågan om förbättrande av pensionsunderlagen för tjänstemän tillhörande den civila statsförvaltningen, ävensom för arbetare i statens tjänst, så att Kungl. Maj:t snarast kan förelägga riksdagen förslag i frågan.

Stockholm den 23 januari 1935.

P. Granath.

Albert Forslund.